

וירא (384)

מותר, וכדאשכחן בהגזירה דאין קורין לאור הנר בשבת שמא יטה, דאם אחד עומד ומשמר מותר. ולכן אמר הכתוב דהואיל ולקח חמאה וחלב ובין בקר ונתן לפניהם הכל ביחד, ע"כ זקוק "לעמוד עליהם", לשמרם שלא יאכלום ביחד.

וְאָנֹכִי עֹפֵר וְאֶפֶר (יח, כז)
אמר רבה בשכר שאמר אברהם אבינו ואנכי עפר ואפר, זכו בניו לשתי מצוות אפר פרה ועפר סוטה (חולין פח:). צריך להבין מה המידה כנגד מידה? ביאר **המגיד מדובנא** עפ"י **משל**: עשיר נכבד עשה משתה גדול ביום חתונת בנו, והזמין אנשים רבים ונכבדים, ומבין הקרואים היה אדם גדול בתורה ובחכמה, נקי וצדיק ונשוא פנים, ועם זאת עניו ושפל ברוך, ובבוא לבית המשתה, אוה למושב לו במקום השפל ביותר לרוב ענוותנותו, וסירב לשבת בראש הקרואים כיאות למעלתו, ועל אף הפצרת הקרואים ובעה"ב לשבת בראש, מיאן להענות להם. מה עשה בעה"ב שהיה חפץ ביקרו של אדם גדול זה, שינה כל סדר ישיבת אורחיו, והושיב ליד אותו אדם את כל האנשים הנכבדים מבאי ביתו, ובזאת הגביה מקום כבודו, וקרנו בכבוד. **הנמשל**: אברהם אבינו שמפאת היותו שפל בעיניו אמר **ואנכי עפר ואפר**, ובהיות וחס הקב"ה על כבוד הצדיק, הגביה ערך העפר והאפר ועשאם יקר ערך. ונתן שתי מצוות **עפר סוטה ואפר פרה**. ואפשר לרמוז בזה מה שאמרו חז"ל לא המקום מכבד את האדם, אלא אדם מכבד את מקומו (תענית כא:). **ספר אוצרות התורה**

וַיֹּאמֶר אֵל נָא אֲנִי תִרְעוּ (יט, ז)
אמר הרה"ק **מלובלין זי"ע**, אין **"נָא"** אלא לשון בקשה, והכתוב מרמז לנו שבזמן ש**"אֵל נָא"**, שאדם מרגיש שלא עולה בידו ואין באפשרותו להתפלל, תקנתו **"אֲנִי תִרְעוּ"**, שיתחבר ויתרועע עם כלל ישראל, ושתהיה לו אהבה לכל אחד מישראל, ועל ידי זה תעלה תפילתו למעלה. **ספר ילקוט מאיש לרעהו**

וְה' פָקַד אֶת שָׂרָה (כא, א)
הגאון רבי שלמה אמסלם זצ"ל ממידלת שבמרוקו, שאל: מדוע בשרה נכתב שם הוי-ה ברוך הוא, **"וְה' פָקַד אֶת שָׂרָה"**, ואילו ברחל נכתב שם אלוקים: **"וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ"**? והתשובה נפלאה: שם הוי-ה הוא המהווה יש מאין ועושה נפלאות גדולות בשינוי הטבע, אבל שם אלוקים מורה שהקדוש ברוך הוא בעל כוחות הטבע (אל-הים בגמימטריא הטבע, כנודע), לכן, בשרה שהיה זה נס נכתב שם הוי"ה, וברחל

לחשוב על הבורא בכל עת

וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא וְהוּא יָשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כְּחַם הַיּוֹם (יח, א)

בספר **"אבן חן"** הובא בשם ה"תולדות יעקב יוסף" שרבי **נחמן קוסובר** היה אומר, שגם כשעוסקים בעמל הפרנסה ובעניני חולין, יש לחשוב על הקב"ה. שאלוהו: איך דבר זה אפשרי? וענה: וכי הפוך זה לא כך? כשנמצאים בבית הכנסת לא חושבים על עניני העבודה והפרנסה? הרי לכם כי אפשרי הדבר! דבר זה, המשיך ואמר, רמוז כאן בפסוקים: **"וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה'"**, היכן? **"בְּאֵלֵי מִמְרָא"**, שהשם יראה אליך, שתחשוב עליו גם כאשר אתה באלוני ממרא, עסוק בעניני חולין. ואיך זה יתכן? הרי אני **"בְּאֵלֵי מִמְרָא"**, אני עסוק? התשובה היא: **"וְהוּא יָשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל"**, הרי גם כשהינך נמצא ב"אוהל" בבית ה', בבית הכנסת, גם שם אתה חושב על עניני חולין, והרי שניתן להסתדר עם הסתירה הזו.

ספר "ומתוק"

האור"

"נָא" לשון כבוד

יִקַּח נָא מַעֲט מִיָּם (יח, ד)

חז"ל אומרים כי בשכר **"יִקַּח נָא מַעֲט מִיָּם"** זכו בניו לקרבן פסח, עליו נאמר: **"אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא"** (שמות יב.ט). מאז ומעולם לא הבנתי את דברי חז"ל אלו: מה הקשר בין **"נָא"** שנאמר אצל אברהם שהוא לשון בקשה, לבין **"נָא"** האמור בקרבן פסח שהוא מלשון שאינו צלוי כל צרכו? לאחרונה ראיתי בספר **"נועם של תורה"**, שכותב שפרוש המילה **"נָא"** הוא לשון כבוד. כשיעקב אמר ליצחק אביו (בראשית כז.יט): **"קוּם נָא שְׁבָה"** הכוונה ללשון כבוד. כשאברהם אבינו פונה לאורחיו ואומר להם: **"יִקַּח נָא מַעֲט מִיָּם"**, הפניה היא בלשון **"נָא"** שהוא לשון כבוד. בשכר זה זבחו לקרבן פסח שאותו יש לאכול בצורת מכובדת. וזוהי המידה כנגד מידה שיש בלשון **"נָא"** הזה. **ספר "יחי ראובן"**

וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֵלֶב וַיִּבֶן הַבֶּקֶר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּה

וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ (יח, ח)

יש להבין מדוע עמד עליהם, והא אמרו חז"ל דהאוכל אצל חבירו מתבייש מלהביט בפניו, ויותר טוב היה אם היה פונה מהם. וי"ל דהלא העלה להם חלב ובין בקר ביחד כמאמר הכתוב, וקשה הא אברהם קיים כל התורה כולה אפילו מצוות דרבנן (יומא כח:), והאיך עבר על האיסור שאסרו רבנן להעלות בשר וגבינה ביחד. אולם היות דאיסור העלאה היא גזירה פן יבא לאכול ביחד, א"כ י"ל דאם אדם אחד עומד אצלו ומשמרו שלא יאכל

שהיה מאורע טבעי של פקידת עקרה, נכתב שם האלוקים. **ספר "מעייני השבוע"**

תפילה ללא מקטרגים בדרך

פִּי שָׁמַע אֱלֹקִים קוֹל הַנְּעַר בְּאֶשֶׁר הוּא שָׁם (כא, יז)
ביאור נפלא בדרך דרוש כתב הגאון רבי יוסף שווארץ מגרוסוורדין, על פי מה שמצינו בספרי קדמונים שהתפילות בחוץ לארץ עולות לארץ ישראל, ומארץ ישראל לירושלים ומשם לבית המקדש של מטה ומשם לבית המקדש של מעלה ומשם להשם יתברך. ומכיון שהתפילה עושה דרך כה ארוכה ורחוקה ועוברת במקומות רבים כל כך, על כן אם המתפלל אינו צדיק גמור ואינו מתפלל בכוונה הראויה, אזי בכל המקומות הללו עומדים הרבה מקטרגים לתפילתו. אבל בחולה, הרי אמרו חז"ל שהשכינה נמצאת למעלה למראשותיו, ואם כן אם החולה מתפלל בעצמו אזי באותו מקום שומע הקב"ה מיד את תפילתו. וזו כונת הכתוב: "פִּי שָׁמַע אֱלֹקִים קוֹל הַנְּעַר בְּאֶשֶׁר הוּא , הקב"ה שָׁם" למראשותיו של חולה, ושמע מיד את תפילתו, ולא היה פנאי למקטרגים לקטרג, שהרי מיד נתקבלה לפניו יתברך, בלא לעבור דרך ארוכה. **"ספר כמוצא שלל רב"**

מהו השבח הגדול בנסיון העקידה?

וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ (כב, ט)

תמהו המפרשים, מהו גודל הרעש הלזה שהעלה אברהם את יצחק בנו לעקידה הלא כל איש אשר יגזור עליו ה' קח את בנו ושחטוהו לקרבן, האם יענהו אינו רוצה, הרי ביכולתו ליקח ממנו נשמתו בעל כרחו כי בידו נפש כל חי? בספר "קומץ המנחה" תירץ, אמר לו הקב"ה לאברהם "קח נא", אין נא אלא לשון בקשה. כלומר שלא היתה עליו מצוה לשחוט את בנו בעל כרחו, רק על דרך בקשה אם ירצה מה טוב, ואם לאו לא יענישהו על זה. הנה היתה בחירה ביד אברהם אבינו לעשות כרצונו, או לבקש עליו רחמים, כמו שביקש על סדום, או להתווכח עמו יתברך ולומר רבש"ע אתמול אמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע, והיום אתה אומר לי לשוחטו. ומה עשה אברהם: **"וישכם אברהם בבוקר"**, נזדרז למצוה ללא דין ודברים. זהו באמת נסיון גדול, ואף שהיה הבחירה בידו, לא לעקוד את יצחק, נזדרז לעשות רצון קונו. **ספר "אוצרות התורה"**

בעקידה, הידים לא נשלח מעצמו

וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יְדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכָלֹת לְשַׁחֵט אֶת בְּנוֹ (כב, י)

בעלי העבודה ביארו, שרק כאן כשבא אברהם אבינו לשחוט את יצחק בנו, נקט הכתוב לשון "וַיִּשְׁלַח". שכן, בכל מקום אברהם אבינו לא היה צריך לשלוח את ידיו, הם התרוממו מעצמם לעשות את רצון בוראם, רק בעקידה הידים לא התרוממו מעצמם, כי היה זה נגד השכל ונגד כל התורה. לכן הוצרך אברהם אבינו לשלוח

את ידיו. הוא היה אז לגמרי לבד. הקב"ה נתן לאברהם אבינו מצוה והוא עשה אותה בתמימות ובנאמנות.

רב פנקס זצ"ל בספרו "תפארת שמשון בראשית"

הלכה: דיני עיקר וטפל: מאכל הנשאר בסוף האכילה

עיקר וטפל הנאכלים יחד, בדרך על העיקר ופטר הטפל ונשאר לו בסוף אכילתו מעט מהטפל, הרי זה נאכל בלא ברכה, דכיון שרוב מוחלט של האכילה היה היחד, גם אותו מעט הנאכל בסוף לבדו נחשב טפל ונפטר בברכה העיקר, היות וכל סיבת אכילתו כעת היא מחמת אכילת העיקר. אולם אם נשארה כמות גדולה מהמאכל הטפל שהיה אוכלה גם אם לא היה אוכל לפני כן את העיקר, אינו נחשב טפל וצריך לברך עליו.

ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: טוב-עין, הוא יברך: פני-נתן מלחמו לך

ספר "משלי"

חקירה: שומר נכנס תחת הבעלים לנזיקין

מדיני שומרים, או שנחשב כבעלים לעניין נזיקין (קונטרסי שיעורים בבא קמא ח-ט) **"קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: עקום וישר: שאלו את רבה של ליסא: מפני מה

ספריהם של מחברים בימינו מלאים פלפולים ארוכים, ואילו ספריו של רבינו "חות דעת" ו"נתיבות המשפט", מלאים משפטים קצרים בתכלים הקיצור? השיב הרב: מצינו בגמרא: כל אמתא בריבוע, אמתא ותרי חומשא באלכסונו (סוכה ה:): אמה בריבוע היא אמה ושתי חמישיות באלכסון. הוא אומר: קו עקום ארוך יותר מקו ישר, לפיכך פלפולים עקומים מצטיינים באריכות יתירה, בניגוד לסברות ישרות שמצטיינות בקיצורן.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף ריב)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון**: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה**: לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה, לנתן בן רבקה. **זרע של קיימא** ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. **לעילוי נשמת**: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מוחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה, נתניאל יאיר בן מרים יהודית, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה. דוד בן מרים, פליקס סעירו בן אטן מסעודה.

